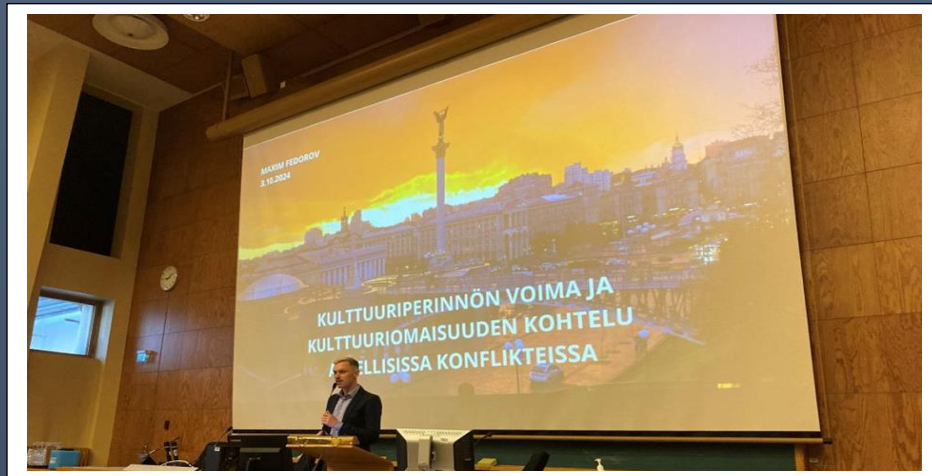

Suomen Unesco-toimikunnan toimintakertomus 2024

*Unescon Haagin 1954 sopimuksen juhlaseminaari,
toimittaja Maxim Fedorov
Kuva: Suomen Unesco-toimikunnan sihteeristö*

YK:n kasvat-, tiede- ja kulttuurijärjestö Unesco perustettiin vuonna 1945. Perussääntönsä mukaisesti Unescon tehtävänä on ”myötävaikuttaa rauhan ja turvallisuuden ylläpitämiseen edistämällä kansojen välistä yhteistyötä kasvatuksen, tieteen ja kulttuurin avulla”. Unesco on yksi YK:n erityisjärjestöistä. Erityisjärjestöt ovat itsenäisiä kansainvälisiä järjestöjä, joilla on omat jäsenvaltionsa, omat päätösvaltaiset ja toimeenpanevat elimensä sekä oma budjettinsa. Unescon peruskirjan allekirjoitti vuonna 1946 yhteensä kaksikymmentä valtiota. Järjestöön kuuluu syksyllä 2023 pidetyn 42. yleiskokouksen jälkeen 194 jäsenmaata ja 12 liitännäisjäsentä. Ahvenanmaa lisättiin liitännäisjäseneksi vuoden 2021 yleiskokouksessa. Unescon korkein päättävä elin on joka toinen vuosi kokoontuva yleiskokous, joka vastaa politiikan peruslinjauksista ja hyväksyy ohjelman ja budjetin. Päätösten toimeenpanon seurannasta vastaa 58 jäsenmaasta koostuva, kaksi kertaa vuodessa kokoontuva hallintoneuvosto.

Järjestön toimialoja ovat kasvat- ja koulutus, luonnon-, yhteiskunta- ja humanistiset tieteet, kulttuuri (mukaan lukien maailman kulttuuri- ja luonnonperintö) sekä viestintä ja tiedonvälitys. Unescon päämaja sijaitsee Pariisissa. Järjestön kotisivun osoite on www.unesco.org.

Unesco oli ensimmäinen kansainvälisen sivistisyhteistyön järjestö, joka avautui Suomelle toisen maailmansodan jälkeen. Suomi liittyi Unescoon kymmenen vuotta järjestön perustamisen jälkeen vuonna 1956. Vuotta aikaisemmin Suomi oli hyväksytty Yhdistyneiden kansakuntien jäseneksi.

Unescon ja jäsenmaiden välisinä yhteistoimintaeliminä toimivat suurimmassa osassa jäsenmaita kansalliset Unesco-toimikunnat. Kansalliset toimikunnat ovat Unescon erityispiirre YK-järjestelmässä – Unesco on ainoa YK-järjestö, jolla on kansallisten toimikuntien muodostama globaali verkosto tukena. Useimmilla jäsenmailla on lisäksi pysyvä edustusto Unescossa. Myös edustustot toimivat linkkinä Unescon ja jäsenmaiden välillä.

Heti Suomen liittymisen jälkeen asetettiin opetus- ja kulttuuriministeriön alaisuuteen Suomen Unesco-toimikunta, jonka tehtävänä on avustaa valtioneuvostoa Unescon toimintaan liittyvien kysymysten valmistelussa ja hoidossa. Toimikunnan jäsenet edustavat järjestön eri toimialoja ja siten toimikunta tuo koulutus-, tiede-, kulttuuri- ja viestintäalan suomalaiset asiantuntijat Unescon maailmanlaajuisten verkostojen yhteyteen. Toimikunnan tehtäviin kuuluu myös viestittää kuvaa suomalaisista opetus-, tutkimus-, kulttuuri- ja viestintäaloista Unescolle ja sen kautta järjestön muille jäsenmaille eri maanosissa sekä toisaalta vahvistaa Unesco-tuntemusta Suomessa. Toimikunnan sihteeristötehtäviä hoidetaan virkatyönä opetus- ja kulttuuriministeriön kansainvälisten asiain sihteeristössä.

Sisällysluettelo

1.	<i>Johdanto</i>	1
2.	<i>Suomen Unesco-toimikunta</i>	2
3.	<i>Toiminta</i>	3
3.1.	<i>Keskeisiä kokouksia</i>	3
3.2.	<i>Koulutus</i>	6
3.3.	<i>Kulttuuri</i>	10
3.4.	<i>Tiede</i>	13
3.5.	<i>Viestintä</i>	144
3.6.	<i>Muita teemoja</i>	15
4.	<i>Hyödyllistä tietoa Unescosta</i>	177
	Liite: Valtioneuvoston asetus Suomen Unesco-toimikunnasta 1262/2002.....	19

1. Johdanto

Valtioneuvosto nimitti Unesco-toimikunnan nelivuotiskaudelle (2023–2026) maaliskuussa 2023 ja sen puheenjohtajaksi Helsingin yliopiston maailmanpolitiikan professori Teivo Teivaisen. Pääsihteerinä toimi kulttuuriasianneuvos Piia Immonen-Seuguenot opetus- ja kulttuuriministeriöstä. Toimikunta kokoontui kertomusvuoden aikana kuusi kertaa.

Keskeisiä asioita:

- Unescon hallintoneuvosto kokoontui 219. ja 220. istuntoon yleiskokouksen 42. istunnossa marraskuussa 2023 valitulla, osin vaihtuneella kokoonpanolla. Islanti jatkoi jäsenenä pohjoismaiseen rotaatioon perustuen. Toimikunta ja sen sihteeristö osallistuivat istuntojen valmisteluihin, myös osana pohjoismaista koordinaatiota.
- Pohjoismainen koordinaatiokokous järjestettiin Islannissa syyskuussa 2024.
- Eurooppalaisten Unesco-toimikuntien kokous järjestettiin Istanbulissa huhtikuussa 2024.
- 2024 oli Unescon alaisen Haagin 1954 sopimuksen 70-vuotisjuhlavuosi. Sopimuksen tarkoituksena on suojella kulttuuriomaisuutta aseellisen selkkauksen sattuessa. Suomessa järjestettiin juhlavuoden kansallinen seminaari.
- Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa sekä Lähi-idän tilanne vaikuttivat poliittisesti ajankohtaisina globaalisti ja myös Unescossa.
- YK-järjestelmässä merkittävä tapahtuma oli syyskuussa 2024 järjestetty tulevaisuushuippukokous New Yorkissa neuvoteltuine loppuasiakirjoineen. Pact for the Future -tulevaisuussopimuksessa on mukana digikysymyksiin keskittyvä Global Digital Compact, ja tulevat sukupolvet huomioiva Declaration on Future Generations. Tulevaisuussopimuksessa kulttuurin ja kestävän kehityksen yhteys huomioidaan vahvistetusti, mitä Unesco piti merkittävänä saavutuksena myös Agenda 2030 jälkeisten tavoitteiden muotoutumisen kannalta.
- Digikysymykset, ml. tekoäly, nuorten osallistaminen ja myös ilmastonmuutokseen liittyvät kysymykset olivat vahvasti mukana myös Unescossa käydyissä keskusteluissa. Unescon Greening Education Partnership -aloite järjesti vuosikokouksensa COP29-ilmastokokouksen yhteydessä edistään ilmastokysymysten ja ilmasto-osaamisen huomioimista koulutusjärjestelmissä ja jatkuvassa oppimisessa.
- Globaalia koulutusagendaa seuraava Global Education Meeting järjestettiin Brasiliassa Fortalezassa.
- Kansallisesti vuosi 2024 oli Sivistyksen teemavuosi, johon Unesco-toimikunta osallistui osaltaan. Esiin nousi sivistyksen puolustamisen merkitys koko yhteiskunnan resilienssin vahvistajana ja tulevaisuuden turvaajana.
- Valtioneuvosto julkaisi ulko- ja turvallisuuspoliittisen selonteon sekä kansainvälisten taloussuhteiden ja kehitysyhteistyön selonteon. Unesco-asioiden kannalta on merkittävää mm. koulutuksen säilyminen vahvana painopisteenä, sekä resilienssin ja kokonaisturvallisuuden teemat, ml. disinformaatioon ja tekoälyyn liittyvät kysymykset.

2. Suomen Unesco-toimikunta

Unescon perussäännön artiklassa 7 jäsenvaltioita veloitetaan perustamaan kansallinen toimikunta, jossa ovat edustettuina hallitus ja tärkeimmät koulutuksen, tieteen ja kulttuurin alaan kuuluvia kysymyksiä hoitavat kansalliset yhteisöt. 199 kansallista Unesco-toimikuntaa muodostaa koko maailman kattavan ainutlaatuisen yhteistyöverkoston. Suomeen perustettiin oma Unesco-toimikunta vuonna 1957 kansalliseksi neuvoa-antavaksi asiantuntijatoimikunnaksi ja yhteistoimintaelimeksi.

Valtioneuvosto kutsuu Suomen Unesco-toimikuntaan puheenjohtajan, ja lisäksi enintään yksitoista muuta jäsentä, joiden tulee edustaa Unescon toiminnan eri aloja. Jäsenten lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö kutsuu toimikuntaan, sitä ensin kuultuaan, tarvittavan määrän asiantuntijoita. Toimikunnan toimikausi on neljä kalenterivuotta. Opetus- ja kulttuuriministeriön ja ulkoministeriön edustajilla on oikeus olla toimikunnan kokouksissa läsnä ja heillä on niissä puheoikeus. Kansallinen toimikunta on neuvoa-antava yhteistyöelin suhteessa Unescoon, valtioneuvostoon yleisesti ja opetus- ja kulttuuriministeriöön erityisesti.

Toimikunnan tehtävät on lueteltu Suomen Unesco-toimikunnasta vuonna 2002 annetun asetuksen (toimintakertomuksen liitteenä) toisessa pykälässä: ”Unesco-toimikunnan tulee antaa opetusministeriölle ja valtioneuvostolle lausuntoja ja tehdä aloitteita asioista, jotka koskevat:

- toimenpiteitä, jotka aiheutuvat Unescon yleiskokousten ja hallintoelinten sekä Unescon järjestämien
- kansainvälisten kokousten ja neuvottelujen päätöksistä ja suosituksista Suomessa;
- Unescon toimintaan liittyviä muita laajakantoisia ja periaatteellisia kysymyksiä;
- Suomen edustusta Unescon yleiskokouksissa ja hallintoelimissä sekä sen järjestämissä kokouksissa ja neuvotteluissa;
- muita Unescon toimialoja koskevia kansainvälisen yhteistyön kysymyksiä, jotka opetus- ja kulttuuriministeriö määrää toimikunnan käsiteltäviksi; sekä
- Unescon päämäärien ja toiminnan tunnetuksi tekemistä.

Toimikunnan kokoonpano kaudella 2023–2026

Valtioneuvosto asetti 2.3.2023 Suomen Unesco-toimikunnan vuosille 2023–2026.

Puheenjohtaja

Maailmanpolitiikan professori **Teivo Teivainen**, Helsingin yliopisto

Jäsenet

Ylijohtaja **Elina Anttila**, Suomen kansallismuseo

Erityisasiantuntija **Robin Harms**, yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto

Johtaja **Veera Heinonen**, viestintä- ja yhteistyösuhteet, Sitra

Erikoistutkija **Anna Kanerva**, Kulttuuripolitiikan tutkimuskeskus Cupore
Kouluneuvos **Jorma Kauppinen**, Opetushallitus,
Akatemiasihtööri **Jaakko Kuosmanen**, Suomalainen Tiedeakatemia
Toiminnanjohtaja **Helena Laukko**, Suomen YK-liitto
Vaikuttamistyön asiantuntija **Annika Nevanpää**, Suomen nuorisoalan kattojärjestöä Allianssi
Kehityspäällikkö **Päivi Pohjolainen**, Turun kaupunki,
Varapuheenjohtaja **Thomas Slätis**, Toimittajat ilman rajoja – Suomi
Toimitusjohtaja **Lauri Tuomi**, Kansanvalistusseura

Toimikunnan keskuudestaan valitsemana varapuheenjohtajana toimi ylijohtaja **Elina Anttila**.

Toimikunnan pysyvinä asiantuntijoina toimivat Nuorisoala ry:n nimeämät Unesco-nuorisodelegaatit **Kaarina Harkonmäki** sekä **Maria Karjalainen**.

Lisäksi toimikunnan kokouksiin osallistui muita asiantuntijoita liittyen Unescon toimintaan.

Toimikunnan sihteeristötehtävistä vastaa opetus- ja kulttuuriministeriön kansainvälisten asiain sihteeristö ja pääsihteerinä toimii kulttuuriasiainneuvos **Piia Immonen-Seuguenot**. Muut toimikunnan sihteeristötehtäviä ja Unesco-asioita hoitavat virkamiehet kansainvälisten asiain sihteeristössä vuonna 2024 olivat erityisasiantuntija **Kati Anttalainen**, kansainvälisen vaihdon sihtööri **Tiina Joutsenvaara**, neuvotteleva virkamies **Jouni Kangasniemi** ja neuvotteleva virkamies **Hannu Vainonen**.

3. Toiminta

Toimikunta kokoontui vuoden 2024 aikana kuusi kertaa: 8.2., 4.4., 6.6., 12.9., 31.10. sekä 4.12.

3.1. Keskeisiä kokouksia

Unescon hallintoneuvoston istunnot

Hallintoneuvoston 219. istunto järjestettiin 13.-27.3.2024 ja **220. istunto** 9.-23.10.2024 Unescon päämajassa Pariisissa. Toimikunta keskusteli ja toi esiin näkemyksiään molempien istuntojen asiakohdista. Hallintoneuvoston istuntojen yhteydessä Unesco järjesti kokouksen kansallisten toimikuntien edustajille keskustelemaan ajankohtaisista asioista.

Maailmanpoliittiset kriisit ja jännitteet heijastuivat hallintoneuvoston keskusteluihin, ml. Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa sekä Gazan ja laajemmin Lähi-idän tilanne. Toimikunta keskusteli tilanteista, ml. toimikunnan kokouksiin osallistuneen Suomen pysyvän edustajan Unescossa ja OECD:ssä, suurlähettiläs Pasi-Heikki Vaaranmaan kanssa. Toimikunta pohti lisäksi Yhdysvaltojen

v. 2024 presidentinvaalien vaikutusta Unescon toimintaan, kun Yhdysvallat oli palannut järjestön jäseneksi kesällä 2023. Yhdysvallat on hallintoneuvoston jäsen, Venäjä sen sijaan ei tullut valituksi yleiskokouksessa 2023.

Hallintoneuvoston istuntoihin liittyen keskustelunaihe oli myös valmistautuminen Unescon ohjelma- ja budjettiasiakirjan linjauksiin koskien kautta 2025–2029. Unescossa ohjelman toteutuksen osalta on jatkossa pyrkimys entistä integroidumpaan raportointimuotoon. Uudistuksen tavoitteena on kiinnittää vahvistetusti huomiota Unescon vaikuttavuuteen ja tulosohejaukseen. Unescosta käynnistettiin monenkeskisiä organisaatioita arvioivan MOPAN-verkoston arviointi.

Hallintoneuvostossa keskusteltiin myös mm. kulttuurialan globaalista Mondiacult-konferenssista, joka järjestetään Espanjassa Barcelonassa 2025. Edellinen Mondiacult-konferenssi järjestettiin Meksikossa vuonna 2021. Unesco tulee laatimaan konferenssiin liittyen kulttuuripolitiikan globaaliraportin, jossa se tulee hyödyntämään Unescon kulttuurisopimusten kausiraportteja.

Unescon ja toimikunnan puitteissa seurattiin myös globaaleja prosesseja, kuten syyskuussa 2024 New Yorkissa järjestettyä YK:n tulevaisuushuippukokousta (Summit of the Future) sekä marraskuussa 2024 Bakussa Azerbaidžanissa järjestettyä COP29-ilmastokokousta.

Eurooppalaisten Unesco-toimikuntien epävirallinen kokous

Euroopan alueen Unesco-toimikunnat kokoontuvat vuosittain epäviralliseen kokoukseen, jossa käsitellään ajankohtaisia teemoja Unescon toimialoihin liittyen. Vuonna 2024 kokouksen järjesti Turkki Istanbulissa 24.-28.4.2024 Kokoukseen osallistui pääsihteeri Piia Immonen-Seuguenot.

Kokouksessa keskusteltiin mm. Unescon ohjelman toimeenpanosta jäsenmaissa, tulevan ohjelmakauden 2026-2029 valmistelusta ja linkittymistä laajempaan YK-järjestelmään, sekä kansallisten toimikuntien roolista Unescon tavoitteiden edistäjinä. Toimikunnat myös jakoivat esimerkkejä toteutetuista projekteista ja pohtivat keinoja järjestön näkyvyyden vahvistamiseen. Kokoukseen osallistui myös Unescon Afrikka-asioiden ja ulkoisten suhteiden sektorista (PAX) vastaava apulaispääjohtaja, Assistant Director-General, Anthony Ohemeng-Boamah. Vuosi 2024 oli Afrikan Unionissa koulutuksen temaattinen vuosi, ja Afrikka on toinen Unescon poikkileikkaavista prioriteeteista sukupuolten tasa-arvon lisäksi.

Euroopan alueen Unesco-toimikunnat kokoontuivat 8. epäviralliseen kokoukseen Istanbulissa huhtikuussa 2024. Kuva: Turkin Unesco-toimikunta

Pohjoismainen Unesco-yhteistyö

Pohjoismainen yhteistyö on Unescossa aktiivista. Pohjoismailla on järjestön hallintoneuvostossa rotaatio; Islanti on hallintoneuvoston jäsen kaudella 2021–2025. Norja asettui vuorostaan ehdolle kaudelle 2025–2029. Maiden Unesco-toimikunnat, edustustot ja ministeriöiden edustajat tapaavat säännöllisesti pohjoismaisissa koordinaatiokokouksissa. Vuosittain järjestetään myös maiden vapaaehtoisrahoitusta Unescolle tarkastelevat yhteispohjoismaiset rahoituskeskustelut Unescon sihteeristön kanssa alkukesästä.

Vuoden 2024 pohjoismainen Unesco-koordinaatiokokous järjestettiin Hveragerðissa, Islannissa, 1.-4.9. Kokouksessa keskusteltiin Unescon eri sektoreiden ajankohtaisista asioista, ja perehdyttiin tarkemmin mm. Unescon biosfäärialuetoimintaan ja kestävä kehityksen edistämiseen sekä Norjan hallintoneuvostoehdokuuteen. Tapahtumaa kunnioitti viimeisenä päivänä läsnäolollaan Islannin presidentti Halla Tómasdóttir. Hän korosti puheessaan kansainvälistä kulttuuriyhteistyötä, Unescon globaalia missiota ja Pohjoismaiden ainutlaatuista panosta maiden välisen ymmärryksen ja kestävä kehityksen edistämisessä. Lisäksi pohjoismaisilla Unesco-nuorisodelegaaateilla oli oma kokousta edeltänyt tapaamisensa Hveragerðissa.

Kokoukseen osallistuivat toimikunnasta puheenjohtaja Teivo Teivainen, varapuheenjohtaja Elina Anttila, sekä asiantuntijat Kaarina Harkonmäki ja Maria Karjalainen. Toimikunnan sihteeristöstä osallistuivat pääsihteerit Piia Immonen-Seuguenot, Hannu Vainonen ja Jouni Kangasniemi.

Pohjoismaisessa kokouksessa keskustelua käytiin temaattisissa työryhmissä. Toimikunnan puheenjohtaja Teivo Teivainen johti keskustelua ilmastokysymyksiin keskittyneessä ryhmässä. Kuva: Suomen Unesco-toimikunnan sihteeristö

3.2. Koulutus

Toimikunta seurasi ja keskusteli koulutuksen globaalikysymyksiä, myös osana YK:n koulutushuippukokouksen (2022) sekä tulevaisuushuippukokouksen (2024) seurantaa.

Vuoden keskeisimpänä koulutussektorin tapahtumana Unesco järjesti **globaalin opetusministerikokouksen Global Education Meeting (GEM)** Brasilian isännöimänä Fortalezassa 31.10.-1.11.2024. Kokouksessa pohdittiin keinoja vauhdittaa SDG 4 koulutustavoitteen saavuttamiseksi. Suomesta kokoukseen osallistui opetusministeri Anders Adlercreutz, joka ministereiden paneelissa kertoi opettajan ammatin arvostuksesta Suomessa ja hyvinvoinnin korostamisesta koulutuksessa.

Ministeri tapasi myös Unescon koulutussektorista vastaavan apulaispääjohtajan Stefania Gianninin, sekä Maailmanpankin ja Unicefin koulutustyöstä vastaavaa johtoa kahdenvälisesti. Kokouksen päätösasiakirjana oli ministereiden "Fortaleza declaration", joka kattaa laveasti koulutusagendan asioita, kuitenkin uusia tavoitteita asettamatta.

Kokouksen aikana julkaistiin myös Unescon SDG 4 tuorein seurantaraportti **Global Education Monitoring Report**, jonka teemana oli johtajuus koulutuksessa (Leadership in Education).

Ministeri Anders Adlercreutz nosti Unescon Global Education Meeting -kokouksen paneelissa esiin opettajan ammatin arvostuksen ja hyvinvoinnin korostamisen koulutuksessa. Kuva: UNESCO

Unescon **opettajankoulutusta** kehittävästä yksiköstä Carlos Vargas, Chief of Section, osallistui tammikuussa 2024 **EDUCA-messujen** kansainväliseen osuuteen ja oli panelistina keskustelussa *Transforming the teaching profession*. Paneelissa keskusteltiin globaalista näkökulmasta opettajien ammatilliseen osaamiseen, sen rooliin laadukkaan ja inklusiivisen koulutuksen takaamisessa sekä kansainvälisesti esille nousseeseen opettajapulaan.

Vuoden 2024 aikana toimikunta keskusteli myös **Unescon koulutuksen digitalisaatioon liittyvästä työstä**, etenkin Unescon päämajassa Pariisissa 2.-5.9.2024 järjestetyn **Digital Learning Week** -tapahtuman seurantaan liittyen. Vuosittain järjestettyyn, alan lippulaivatapahtumaksi muodostuneen tapahtuman teemoihin sisältyi tekoälyn käyttö koulutuksessa, sekä digitaalisen ja vihreän siirtymän yhtymäkohdat. Suomesta osallistui alivaltiosihteeri, UM, Pasi Hellman, joka käytti puheenvuoron avajaisistunnon ministeripaneelissa, tuoden esiin digitaalisten taitojen vahvistamista Suomessa koko koulutusjärjestelmän kattavalla tavalla. Hellman myös tapasi Unescon koulutussektorista ja viestintäsektorista vastaavat apulaispääjohtajat.

Konferenssissa myös Opetushallituksen edustajat, opetusneuvokset Timo Sinivuori ja Arja-Sisko Holappa kertoivat Suomessa käynnissä olevasta valmistelutyöstä laatia kansalliset ohjeistukset koulutuksen järjestäjille koskien tekoälyn eettistä käyttöä. Suomesta ohjelmassa oli myös Helsingissä toimiva Unicefin koulutuksen innovaatiohub (UNICEF Global Learning Innovation Hub), yhdessä koulutusteknologiayrityksen Eduten kanssa.

Alivaltiosihteeri Pasi Hellman toi esiin suomen digiosaamista ja -käytäntöjä Unescon Digital Learning Week -tapahtumassa. Kuva: Suomen Unesco-toimikunnan sihteeristö

Toimikunta myös jatkoi keskustelua ilmastokasvatuksen merkityksestä, osana Bakussa 11.-22.11.2024 järjestetyn **YK:n ilmastokokouksen (COP29)** seurantaa. Ilmastokokouksen Human Development –teemapäivän aikana pureuduttiin koulutukseen, työllisyyteen, lapsiin ja nuoriin sekä terveyden kysymyksiin. Ilmastokokouksen yhteydessä järjestettiin Unescon koordinoiman globaalialoitteen Greening Education Partnership (GEP) korkean tason vuosikokous, jossa Suomea edusti kiertävä suurlähettiläs Kirsti Narinen.

GEP-verkostossa on yli 1000 toimijaa ja lähes 100 jäsenmaata, ml. Suomi. Aloite toimii toimijoille avoimena ”Community of Practice” –globaaliverkostona, keskittyen ilmastokasvatuksen kehittämiseen oppilaitosten tasolla (greening schools), opetussuunnitelmissa (greening curriculum), opettajankoulutuksessa (greening teachers) sekä yhteisössä (greening communities). Aloitteen puitteissa Unesco on mm. julkaissut globaalin oppaan ilmastoasioiden huomioimisesta opetussuunnitelmatyössä.

Yliopistoilla ja korkeakouluilla on keskeinen rooli Suomen innovaatioekosysteemissä myös ilmastoratkaisuissa. COP29:ssä esiteltiin mm. Helsingin yliopiston ja Ilmatieteen laitoksen ClimComp -hanketta ja Helsingin yliopiston koordinoimaa 18 korkeakoulun ilmastoyliopisto -verkostoa (Climate University). Helsingin yliopiston ja OKM:n keskustelutilaisuuteen osallistui mm. Education Cannot Wait (ECW/Unicef) -edustajia.

Suomi (OKM) osallistui myös kanssajärjestäjänä Climate Mobility –toimijan järjestämään sivutapahtumaan 14.11., jossa Suomen valtuuskunnassa ollut Unesco-toimikunnan pääsihteeri Piia Immonen-Seuguenot käytti päätöspuheenvuoron, tuoden esiin Suomen kansallisia käytäntöjä nuorten osallistamiseen liittyen.

COP29-ilmastokokouksen yhteydessä keskusteltiin ilmasto-osaamisen vahvistamisesta; kuvassa Helsingin yliopistosta Riina Koivuranta (oik.), Laura Riuttanen ja Yue Pan (vas.), Education Cannot Waitin Dianah Nelson (keskellä vas.), toimikunnan pääsihteeri Piia Immonen-Seuguenot (keskellä oik.) vieressään nuorten ilmastodelegaatti Hanna Höijer. Kuva: Suomen Unesco-toimikunnan sihteeristö

Toimikunta oli mukana **Unesco-koulujen kansallisessa vuositapaamisessa**, jonka Opetushallitus järjesti 5.-6.9. Helsingissä. Tilaisuudessa käsiteltiin mm. Unescon yleiskokouksessa 2023 hyväksyttyä rauhankasvatuksen globaalisuositusta (UNESCO Recommendation concerning Education for Peace, Human Rights and Sustainable Development), jonka opetusneuvos Kati Anttalainen esitteli toimikunnan sihteeristön puolesta. Tapahtuma järjestettiin osana Sivistyksen teemavuotta, ja teemavuotta koulujen edustajille tilaisuudessa esitteli Kansainvalistusseuran toiminnanjohtaja, Unesco-toimikunnan jäsen Lauri Tuomi.

Toimikunta myös perehtyi **Unescon luovien ja oppivien kaupunkien verkoston** toimintaan Suomessa kutsumalla kaupunkien edustajat vuoden ensimmäiseen kokoukseensa. Luovia kaupunkeja Suomessa ovat Helsinki (design), Kuhmo (kirjallisuus) ja Oulu (mediataiteet). Oppivien kaupunkien globaaliverkostoon puolestaan kuuluvat Tampere, Espoo ja Vantaa. Toimikunnan kokouksessa vieraillessaan kaupungit painottivat etenkin verkoston tarjoamia yhteistyömahdollisuuksia sekä keskinäistä vertaisoppimista.

Oppivia kaupunkeja koskevasta Unescon ohjelmasta vastaa Hampurissa sijaitseva Unescon **elinikäisen oppimisen instituutti UIL**, jonka uusi johtaja **Isabell Kempf** vieraili Suomessa kesäkuussa 2024 ja tapasi myös Espoon edustajia. Kempf osallistui Kvs:n ja kumppaneiden järjestämään kansainväliseen aikuiskoulutuksen konferenssiin.

UIL:n johtaja Isabell Kempf (toinen vas.) tapasi Espoossa kasvun ja oppimisen toimialajohtajan Harri Rinta-ahon (vas.) ja koordinaattorin Paula Vihiniemen. Mukana tapaamisessa Lauri Tuomi, Kvs (oik.). Kuva: Suomen Unesco-toimikunnan sihteeristö

3.3. Kulttuuri

YK:n kasvatustiede- ja kulttuurijärjestön Unescon alainen **Haagin vuoden 1954 sopimus** koskien **kulttuuriomaisuuden suojelua aseellisten selkkauksen sattuessa täytti 70 vuotta**. Opetus- ja kulttuuriministeriö järjesti 2.10. juhlaseminaarin yhteistyössä Helsingin yliopiston, Museoviraston ja Suomen Unesco-toimikunnan kanssa. Seminaarissa tarkasteltiin sopimuksen ajankohtaisuutta ja Suomen kansallisia toimenpiteitä sopimusvelvoitteiden toteuttamiseksi. Suomen toimenpiteitä sopimuksen toteuttamiseksi on pitkäjänteisesti kehitetty opetus- ja kulttuuriministeriön, puolustusministeriön (puolustushallinnon), sisäministeriön (pelastustoimen) ja Museoviraston kesken.

Tiede- ja kulttuuriministeri **Sari Multala** toi tapahtumaan alkutervehdyksen todeten sopimuksen ajankohtaisuuden sekä Suomen hyvät valmiudet varautua kriisitilanteisiin ja suojella kulttuuriomaisuuttaan. Toimikunnan **varapuheenjohtajan Elina Anttilan moderoiman** tilaisuuden alustajina puhui lisäksi mm. suurlähettiläs Pasi-Heikki Vaaranmaa Suomen pysyvästä OECD- ja Unesco-edustustosta roolissaan Haagin sopimuksen toisen pöytäkirjan mukaisen komitean puheenjohtajana 2023–2025, sekä johtaja Krista Pikkat Unescon Haag-asoiden sihteeristöstä. Toimittaja Maxim Fedorov toi esiin sopimuksen merkityksen Ukrainassa, jossa Venäjä tuhoaa kulttuuriomaisuutta ja sitä myötä myös -identiteettiä.

Tilaisuudessa kuultiin useita näkökulmia sopimukseen, kotimaan varautumistoimiin ja Unescon rooliin kulttuuriperinnön vaalijana globaalilla tasolla. Niin kansainvälinen kuin kansallisten eri toimijatahojen välinen yhteistyö nähtiin ensiarvoisen tärkeäksi. Myös NATO-yhteydet ja yhteistyö todettiin Suomen osalta osaksi kokonaisuutta.

Seminaarin päättänyt paneeli, ml. pj **Teivo Teivainen**, tarkasteli kulttuuriomaisuutta investointina tulevaisuuteen. Keskustelulla nousi keskeisesti esiin kulttuuriperinnön digitoinnin merkitys koskien niin arkistokokoelmia kuin kiinteiden esineiden ja kohteiden kuvantamista. Yleisökysymyksen myötä tarkasteltiin lisäksi kansalaisyhteiskunnan ja kansalaisjärjestöjen osallistumista kulttuuriomaisuuden suojelun varautumistyöhön. Tärkeänä nähtiin yhteistyökumppanien asiantuntemuksen oikeanlainen hyödyntäminen niin, että yhteistyön lisäarvo on paras mahdollinen.

Juhlaseminaarissa kuultiin esimerkkejä kulttuuriomaisuuden laajamittaisesta tuhoamisesta Ukrainassa Venäjän hyökkäyssodan seurauksena, alustajana toimittaja Maxim Fedorov. Kuva: Suomen Unesco-toimikunnan sihteeristö

Haagin sopimuksen juhlavuoden virallisesti avannut kansainvälinen konferenssi **Cultural Heritage and Peace: Building on 70 years of the Hague Convention** järjestettiin Haagissa 13.-15.5. Suomen OECD- ja Unesco-edustuston päällikkö, suurlähettiläs Pasi-Heikki Vaaranmaa, erikoisasiantuntija Stefan Wessman Museovirastosta ja kulttuuriasianneuvos Eeva Teräsvirta OKM:stä osallistuvat.

Muuta:

- Toimikunta perehtyi valmisteilla olleeseen **kulttuuripoliittiseen selontekoon**, vieraanaan johtaja Minna Karvonen opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuripolitiikan osastolta. Hallitusohjelmaan perustuneen selonteon tavoitteena oli tuottaa kunnianhimoinen tulevaisuuskuva, joka mahdollistaa Suomen taide- ja kulttuuripolitiikan pitkäjänteisen kehittämisen. Keskustelu oli vilkasta ja selonteko todettiin valmistelluksi kulttuurikenttää erinomaisesti osallistavalla tavalla.

- Toimikunta perehtyi **maailmanperintötoimintaan Suomessa** kutsumalla Suomen maailmanperintöyhdistys ry:n ja kohteiden (Merenkurkku, Suomenlinna, Petäjäveden vanha kirkko, Rauma, Struven ketju ja Verlan puuhiomo ja pahvitehdas) koordinaattorit vuoden kolmanteen kokoukseensa. Keskustelun kuluessa todettiin mm. Suomen maailmanperintöstrategian 2015-2025 tuleva päättyminen ja ministeriön suunnitelma arvioinnin tekemiseksi strategiasta vuonna 2025, tarkoituksena päivittää strategia sen jälkeen.
- Unescon **kulttuuri- ja taidekasvatuksen maailmankonferenssi** "World Conference on Culture and Arts Education" järjestettiin Abu Dhabissa, UAE, 13.-15.2. Loppuasiakirjana konferenssi hyväksyi yhteyksiä koulutus- ja kulttuurisektorien välille luovan puitteen (framework). Pääsihteeri Piia Immonen-Seuguenot ja kulttuuriasiainneuvos Hanna Koskimies osallistuivat OKM:stä.
- Unescon vuoden 2005 **kulttuuridiversiteettisopimuksen komitean 17. istunto** järjestettiin 27.-29.2. Unescon päämajassa Pariisissa. Keskusteluissa nousi esille yhä kiinnostavampana teemana tekoäly ja digitaaliset alustat ja niiden suhde kulttuuriin, kulttuuri-ilmaisuihin sekä taiteen ja taiteilijoiden vapauteen ja oikeuksiin. Lisäksi keskusteltiin sopimuksen 16. artiklasta kehitysmaiden suosituimmuuskohtelusta, mikä on yksi keskeinen kohta sopimusta. Neuvotteleva virkamies Kimmo Aulake osallistui OKM:stä.
- **Pohjoismaisen maailmanperintöyhdistyksen järjestämä vuosikonferenssi** järjestettiin 2.-6.9. Jyväskylässä ja Petäjävedellä. Teemana tapahtumassa oli maailmanperintökohteiden toiminnan ymmärtäminen ja tulkinta "From interpretation to communication".
- **Elävä kulttuuriperintö ja katsomusten kirjo -seminaari** järjestettiin 24.9. Helsingissä. Museoviraston järjestämä yhteistyöseminaari johdatti osallistujat elävän perinnön äärelle erilaisten katsomusten näkökulmasta. Seminaarin tavoitteena oli tunnistaa omaa ja toisten kulttuuriperintöä, syventää ymmärrystä kulttuurisesta identiteetistä sekä vahvistaa omaa moninaisuuden osaamista. Yhteistyössä mukana Kirkkohallitus, Suomen Kulttuuriperintökasvatuksen seura ja Kulttuuri- ja uskontofoorumi FOKUS.
- **Kansallinen Maailmanperintöfoorumi** järjestettiin 2.12. Helsingissä teemalla "Miten Suomi osallistuu maailmanperinnön vahvistamiseen?". Järjestäjinä olivat OKM ja Suomen maailmanperintökohteet. Foorumi paneelikeskusteluineen innoitti monipuolisiin ja kiinnostaviin keskusteluihin myös yleisön kanssa.

Maailmanperintöfoorumin paneelissa keskustelivat (oikealta) suurlähettiläs Pasi-Heikki Vaaranmaa, tiede- ja kulttuuriministerin valtiosihteeri Kristiina Kokko, erityisasiantuntija Ilona Latsa, YM, arkkitehti Maire Mattinen, sekä yksikön päällikkö, arkkitehti Janne Prokkola, Helsingin kaupunkiympäristön toimiala asemakaavoitus

3.4. Tiede

Tieteen etiikka oli yksi vuoden keskustelunaiheista. Unesco järjesti 5.-6.2 Sloveniassa tekoälyn etiikkaa koskevan globaalin foorumin, johon osallistui Unescon jäsenmaiden ja pysyvien edustustojen lisäksi asiantuntijoita, kansalaisyhteiskuntaa sekä yrityksiä. Foorumissa keskusteltiin Unescon tekoälyn etiikkaa koskevan suosituksen (2021) toimeenpanemisesta. Merkillepantavaa oli, että kahdeksan kansainvälistä tekoälyn parissa työskentelevää suurta yritystä ilmaisi sitoutuneensa omassa toiminnassaan seuraamaan Unescon suositusta. Suomesta forumiin osallistuivat asiantuntijat Suomen pysyvästä edustustosta ja valtiovarainministeriöstä. Toimikunnan keskustelussa todettiin, että Unescon suosituksen toimeenpanossa sidosryhmillä, ml. kansalaisyhteiskunnalla on tärkeä roolinsa.

Vuoteen ajoittui ensimmäinen kansallinen raportoinnin valmistelu niin tekoälyn etiikkaa koskevan suosituksen kuin avointa tiedettä koskevan suosituksen (2021) osalta, sekä neuroteknologian etiikkaa koskevan suosituksen valmistelun alkaminen, josta Unescon yleiskokous päätti vuoden 2023 marraskuussa, tavoitteena suosituksen valmistuminen hyväksyttäväksi marraskuussa 2025. Toimikunta seurasi prosesseja.

Urheilun ja liikunnan osalta Suomi jatkoi jäsenenä Unescon alaisessa liikuntakasvatuksen CIGEPS-komiteassa. Unesco osallistui osaltaan Pariisiin **kesäolympialaisten ja paralympialaisten** 2024 teemoihin tuoden esiin liikunnan merkitystä laajemmin yhteiskunnalle mm. Fit for life -aloitteen kautta. Liikunta-, urheilu- ja nuorisoministeri Sandra Bergqvist osallistui Unescon päämajassa

Pariisissa paralympialaisten aikaan järjestettyyn, liikunnan inklusiota tarkastelemaan globaaliin liikuntaministereiden konferenssiin.

Muuta:

- Unescon 219. hallintoneuvoston istunnossa hyväksyttiin uusia kohteita Unescon geopark-listalle (Global Geoparks). Kohteiden joukossa hyväksyttävänä oli **Suomesta Lappajärvi**. Kohde on Suomen viides geopark. Muut ovat: Rokua 2010 (ensin maailman verkoston jäsenenä ja vuodesta 2015 Unescon alaisessa verkostossa), Lauhanvuori-Hämeenkanas 2020, Saimaa 2020 ja Salpausselkä 2022. Toimikunta oli tukenut hakemusta uuden kohteen nimeämiseksi.

3.5. Viestintä

Unescon viestintäsektorilla on tärkeä rooli edistää sananvapautta, toimittajien turvallisuutta ja pääsyä tietoon sekä globaalisti että kansallisella tasolla.

Toimikunta oli mukana kanssajärjestäjänä maailman lehdistönvapauden päivän kansallisessa tilaisuudessa teemalla ”Voiko polarisaation pysäyttää” 3.5. Pikkuparlamentissa. Pääjärjestäjät olivat Vikes ja Demo Finland sekä muina kanssajärjestäjinä Journalistiliitto ja Toimittajat ilman rajoja Suomi. Tilaisuudessa pureuduttiin yhteiskunnallisen keskustelukulttuurin polarisaatioon ja pohdittiin keinoja vastakkainasetteluja tuottavaan kehitykseen vastaamiseen journalistien ja poliitikoiden näkökulmasta.

Lehdistönvapauden päivän paneelissa Pikkuparlamentissa kansanedustajat ja toimittajat pureutuivat keskustelun polarisoitumisen haasteisiin Kaius Niemen vetämässä keskustelussa mukana toimittajat Anni Keski-Heikkilä, Helsingin Sanomat ja Alec Neihum, MTV Uutiset, sekä kansanedustajat Heikki Autto ja Pinja Perholehto.

Kuva: Suomen Unesco-toimikunnan sihteeristö

Viestintä- ja koulutussektorien rajapinnassa Suomen kokemukset ja käytännöt **medialukutaidon** saralla kiinnostavat. Huomiona myös Kansallisen audiovisuaalisen instituutin Kavin ja Kulttuuripolitiikan tutkimuskeskus Cuporen yhteistyönä toteuttama artikkelikokoelma *Mediakasvatus hyvinvoinnin ja osallisuuden tukena*, joka julkaistiin v. 2024; toimikunnan jäsen Anna Kanerva, Cupore, oli julkaisun toimituskunnassa.

Muuta:

- Toimikunta tuki Ahvenanmaan postin esitystä Unescolle postimerkkisarjan tuottamiseksi vuonna 2025 Gustaf Eriksonin arkistokokoelmasta, joka valittiin vuonna 2023 Unescon Maailman muisti –rekisteriin. Unesco myönsi hakemuksen tuloksena hyväksynnän Unescon logon käytölle postimerkkisarjan yhteydessä.

3.6. Muita teemoja

Ahvenanmaan Unesco-toimikunta osallistui vuoden lopulla Suomen toimikunnan kokoukseen esittäytyen puheenjohtaja Harry Janssonin ja pääsihteeri Viveka Löndahlin johdolla. Tapaamisessa kuultiin toimikunnan perustamisen taustoista ja Ahvenanmaan liitännäisjäsenyydestä Unescossa sekä ajankohtaista Ahvenanmaalla Unescoon liittyen. Meriteema korostuu toimikunnan työssä, kuten YK:n Merten tutkimuksen vuosikymmen (UN Decade of Ocean Science for Sustainable Development, 2021–2030) toteutus. Myös rauhan ja demokratian sekä koulutuksen teemat, ml. Unescon koordinoima ilmastokasvatuksen globaalialoitte Greening Education Partnership, nousivat esiin. Keskustelussa noteerattiin Ahvenanmaan yhteistyö Färsaarten (Unescon liitännäisjäsen) sekä muiden kansainvälisten toimijoiden kanssa. Todettiin Suomen Unesco-toimikunnan yhteistyön jatkuvan vahvana Ahvenanmaan toimikunnan kanssa.

Toimikunnan jäsen, toimitusjohtaja Lauri Tuomi esitteli vuoden lopulla Kansanvalistusseuran (Kvs-säätiö) koordinoiman kansallisen **Sivistyksen teemavuoden tuloksia**. Tapahtumia oli tilastoitu lokakuuhun 2024 mennessä 225 kappaletta. Näissä osallistujia oli ollut yli 47 000. Sivistystyö jatkuu teemavuoden jälkeenkin, ja vaikuttavuuden toivotaan jatkuvan.

Toimikunta keskusteli **Unescon tulevaisuushuippukokouksesta** ([UN Summit of the Future](#)), joka pidettiin 22.-23.9. New Yorkissa. Kokouksen yhteydessä Unesco yhdessä Unicefin, ITUn ja GPEn kanssa lanseerasi [common framework](#) –työkalun tukemaan koulutuksen digitalisaatiota ja Global Digital Compactin implementointia. Unescon apulaispääjohtaja Stefania Giannini toi esittelytilaisuudessa esiin tarpeen yhteiselle lähestymistavalle, joka kokoaa yhteen eri toimijoiden aloitteita. Yksi huippukokouksessa keskusteluun entistä vahvemmin noussut elementti oli, kuinka kulttuuri olisi tärkeää saada osaksi kestävä kehityksen agenda. Kokouksen loppuasiakirja **Pact for the Future** antaa tälle vahvaa pontta, kun yksi toimenpide-ehdotus keskittyy nimenomaisesti tähän ulottuvuuteen (*Action 11. We will protect and promote culture and sport as integral components of sustainable development.*)

Jutta Urpilainen yhdessä Unescon pääjohtajan Audrey Azoulayn kanssa. Kuva: UNESCO

Euroopan unionin kansainvälisistä kumppanuuksista vastannut komissaari **Jutta Urpilainen** nimettiin Unescon yhteydessä toimivan **Global Education Monitoring (GEM)** -raportin neuvoa-antavan komitean puheenjohtajaksi kesäkuussa 2024. Urpilainen on osaltaan edistänyt EU:n yhteistyötä Unescon kanssa. Urpilainen on aiemmin toiminut Suomen Unesco-toimikunnan puheenjohtajana (2015–2018). Suomen YK-liitto (toiminnanjohtajana Helena Laukko) valitsi Urpilaisen vuoden 2024 YK:n ystäväksi EU:n ja YK:n yhteistyön pitkäjänteisen tiivistämisen ansiosta.

Suomen Unesco-toimikunnan asiantuntijoikseen kutsumina Nuorisola ry:n **Unesco-nuorisodelegaatteina toimivat Maria Karjalainen ja Kaarina Harkonmäki**. Nuorisodelegaatit esittelivät laatimansa toimintasuunnitelman toimikunnalle vuodelle 2024, jonka painopisteinä olivat mm. Unescon ja sen toimialan tunnetuksi tekeminen nuorison keskuudessa, sidosryhmäyhteistyön laajentaminen, kouluvierailut ja pohjoismaisten nuorisodelegaatien yhteistyön edelleen vahvistaminen. Suomen nuorisodelegaatit kävivät vuoden lopulla myös järjestämällään perehtymiskäynnillä Unescon päämajassa Pariisissa, tavaten mm. järjestön nuorisasioista vastaa sihteeristöä sekä Suomen Unesco-edustuston edustajia.

Nuorisoeuustajat Maria Karjalainen (oik.) ja Kaarina Harkonmäki esittelivät vuoden tapahtumia pohjoismaisessa kokouksessa. Kuva: Suomen Unesco-toimikunnan sihteeristö

4. Hyödyllistä tietoa Unescosta

Suomen maksuosuudet Unescolle

Suomen jäsenmaksu Unescolle maksetaan opetus- ja kulttuuriministeriön määrärahoista. Vuonna 2024 Suomen jäsenmaksuosuus oli noin 1,2 milj. euroa. Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriön määrärahoista **maksetaan Suomen sääntömääräiset maksut yleissopimusten rahastoihin:** Unescon maailmanperinnön suojelusopimus, ns. diversiteettisopimus (kulttuuri-ilmaisujen moninaisuuden suojelemista ja edistämistä koskeva yleissopimus), aineettoman kulttuuriperinnön suojelusopimus sekä dopinginvastainen yleissopimus. Sopimusrahastoja tuettiin yhteensä noin 60 000 eurolla.

Ulkoministeriö myönsi **vapaaehtoisena rahoituksena** Unescon koulutuksen kapasiteetin kehittämisohjelmalle CapED:lle vuosina 2023–2024 yhteensä 1,2 milj. euroa sekä kansainväliselle viestinnän kehittämisohjelmalle IPDC:lle samalle kaudelle yhteensä 400 000 euroa.

Suomen jäsenyydet Unescon elimissä

Suomi valittiin järjestön 43. yleiskokouksessa nelivuotiskaudeksi 2023–2027 Unescon hallitustenväliseen komiteaan liikuntakasvatuksen edistämiseksi (CIGEPS).

Suomen kausi jatkui hallitustenvälisessä bioetiikkakomiteassa IGBC (Intergovernmental Bioethics Committee) ja Unescon Tilastoinstituutin hallituksessa (UNESCO Institute for Statistics, Montréal), jossa edustajana vuoden 2025 yleiskokoukseen asti jatkaa **Tommi Himberg** (Opetushallitus).

Pysyvä edustusto

Suomen pysyvänä edustajana OECD:ssä ja Unescossa toimi pysyvän edustuston päällikkö, suurlähettiläs **Pasi-Heikki Vaaranmaa**. Lisäksi edustustossa työskentelivät Unesco-asioden neuvonantaja **Kaisla Härkönen** (12.2.2024 alk.) sekä Unesco-asioissa koulutus- ja tiedeasioiden erityisasiantuntija (OECD ja Unesco) **Tommi Himberg** (31.8.2024 asti) ja erityisasiantuntija **Sari Eriksson** (1.9.2024 alk.), assistentti **Riitta Carré** sekä harjoittelijat **Senja Tertsunen** ja **Eero Tuominen**.

Unescon sihteeristö

Unescon sihteeristöä johtaa pääjohtaja, **Audrey Azoulay** (2017–2025). Unescon sihteeristössä päämajassa ja kenttätoimistoissa työskentelee yli 2000 henkilöä 170 eri maasta.

Unescon sihteeristöön valikoituu asiantuntijoita järjestön päätoimialoilta kulttuurin, koulutuksen, tieteiden ja viestinnän sektoreilta. Työmahdollisuuksia on kuitenkin myös hallinnon, rahoituksen, henkilöstöasioiden ja viestintäteknologian aloilla. Unescoon on mahdollista hakea palkattomaan harjoitteluun 1–4 kuukaudeksi. Harjoittelu on tarkoitettu ylempää korkeakoulututkintoa suorittaville opiskelijoille tai jatko-opiskelijoille, tutkijoille ja virkamiehille.

Unescon avoimet tehtävät julkaistaan **järjestön rekrytointisivustolla**, jonka kautta myös haetaan tehtäviin: careers.unesco.org

Vuonna 2024 Unescon sihteeristössä päämajassa Pariisissa työskentelivät:

Erika Eveliina Haavisto, Programme Assistant, Division of Ecological and Earth Sciences Man and the Biosphere Programme Natural Sciences Sector

Susanna Kari, Project Officer, Natural World Heritage UNESCO, World Heritage Centre,

Katja Konkola, Chief Human Resources Officer, Unit for Human Resources Executive Office, Education Sector

Eero Porko, Chief of Section, Headquarters Procurement Unit (syyskuuhun saakka)

Ilja Riekki, JPO, Section of Youth, Literacy and Skills Development

Anuliina Savolainen, Associate Editor, Division for Communications

Tarja Turtia, Chief, a.i., Section for Planning, Monitoring and Reporting, Bureau of Strategic Planning

Anssi Yli-Hietanen, Treasurer, Treasury Section, Bureau of Financial Management

Pitkästä urasta ja palveluksesta Unescossa huomioitiin ansiomitaleilla **Katja Konkola**, **Tarja Turtia** ja **Anssi Yli-Hietanen**. **Konkola** on työskennellyt Unescossa 25 vuotta. **Turtia** ja **Yli-Hietanen** ovat molemmat olleet järjestön palveluksessa 20 vuotta.

Ansiomitaleita saaneet Katja Konkola (vas.), Anssi Yli-Hietanen ja Tarja Turtia. Kuva: UNESCO, Adeline Hulin

Liite: Valtioneuvoston asetus Suomen Unesco-toimikunnasta 1262/2002

Annettu Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2002

Valtioneuvoston asetus Suomen Unesco-toimikunnasta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty opetusministeriön esittelystä, säädetään 11 päivänä kesäkuuta 1999 annetun perustuslain 119 §:n nojalla:

1 §

Suomen ja Yhdistyneiden Kansakuntien kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestön, jäljempänä Unesco, välisten yhteyksien hoidossa avustaa opetusministeriötä Suomen Unesco-toimikunta, joka toimii Unescon Suomen puolesta 10 päivänä lokakuuta 1956 allekirjoitetun perussäännön mukaisena kansallisena neuvoa antavana asiantuntijatoimikuntana ja yhteistoimintaelimenä.

2 §

Unesco-toimikunnan tulee antaa opetusministeriölle ja valtioneuvostolle lausuntoja ja tehdä aloitteita asioista, jotka koskevat:

- 1) toimenpiteitä, jotka aiheutuvat Unescon yleiskokousten ja hallintoelinten sekä Unescon järjestämien kansainvälisten kokousten ja neuvottelujen päätöksistä ja suosituksista Suomessa;
- 2) Unescon toimintaan liittyviä muita laajakantoisia ja periaatteellisia kysymyksiä;
- 3) Suomen edustusta Unescon yleiskokouksissa ja hallintoelimissä sekä sen järjestämissä kokouksissa ja neuvotteluissa;
- 4) muita Unescon toimialoja koskevia kansainvälisen yhteistyön kysymyksiä, jotka opetusministeriö määrää toimikunnan käsiteltäviksi; sekä
- 5) Unescon päämäärien ja toiminnan tunnetuksi tekemistä.

3 §

Unesco-toimikunnan tulee vuosittain tehdä ehdotus toimintasuunnitelmaksi ja antaa kertomus edellisen vuoden toiminnasta.

4 §

Valtioneuvosto kutsuu Unesco-toimikuntaan puheenjohtajan. Lisäksi valtioneuvosto kutsuu toimikuntaan enintään yksitoista muuta jäsentä, joiden tulee edustaa Unescon toiminnan eri aloja. Toimikunta valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan. Jäsenten lisäksi opetusministeriö kutsuu toimikuntaan, sitä ensin kuultuaan, tarvittavan määrän asiantuntijoita. Opetusministeriön ja ulkoasiainministeriön edustajilla on oikeus olla toimikunnan kokouksissa läsnä ja heillä on niissä puhevalta.

5 §

Unesco-toimikunta kokoontuu kokouksen puheenjohtajan kutsusta ja on päätösvaltainen, kun kokouksen puheenjohtajan lisäksi viisi muuta jäsentä on saapuvilla. Äänestettäessä asiat ratkaistaan yksinkertaisella äänen enemmistöllä. Äänen mennessä tasan ratkaisee kokouksen puheenjohtajan ääni.

6 §

Unesco-toimikunnan puheenjohtajan ja jäsenten toimiaika on neljä kalenterivuotta kerrallaan. Jos puheenjohtaja tai jäsen eroaa kesken toimikauden, kutsuu opetusministeriö hänen tilalleen uuden puheenjohtajan tai jäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

7 §

Unesco-toimikunnan sihteeristötehtävistä vastaa opetusministeriö. Toimikunnan pääsihteerinä toimii opetusministeriön määräämä virkamies, joka hoitaa tehtävää virkatehtävänä.

8 §

Unesco-toimikunta voi asioiden valmistelua varten asettaa työvaliokunnan. Toimikunta voi järjestäytyä tehtäviensä, Unescon ohjelmien ja toimialojen kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla jaostoihin tai työryhmiin, joiden puheenjohtajat toimikunta valitsee. Unesco-toimikunnalla on oikeus käyttää toimikuntaan kuulumattomia asiantuntijoita.

9 §

Unesco-toimikunnan puheenjohtajalle, jäsenille ja sihteereille sekä asiantuntijoille voidaan suorittaa kokouspalkkiota ja matkakustannusten korvausta opetusministeriön määräysten mukaan.

10 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2003.

Tällä asetuksella kumotaan Suomen Unesco-toimikunnasta 11 päivänä maaliskuuta 1966 annettu asetus (163/1966) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Ennen asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2002

Kulttuuriministeri Kaarina Dromberg

Vanhempi hallitussihteeri Fredrik Forsberg

